

DEMOKRASİ VE
MÜLTECİLER:

KAPSAYICILIK İÇİN
SAHNEYİ HAZIRLAMAK
SOLIDARITY WITH OTHERS

HAZIRLAYAN
İLYAS AKÇA

OTHERS AISBL, BELÇİKA

2023

www.solidaritywithothers.com

info@solidaritywithothers.com

0032 497 32 45 50

İçerik Tablosu

Özet	2
Kesişme Noktasına Giriş: Demokrasi ve Mültecileri Tanımlamak	2
Demokrasi ve Küresel Mülteci Krizi: Zorlukları Anlamak	3
Siyasi Temsil Mücadelesi: Mülteci Katılımının Önündeki Bir Engel	6
Dışlanma ve Marjinalleşme: Mültecilerin Sağlık Hizmetlerine, Eğitime ve Barınmaya Erişiminde Karşılaşılan Zorluklar	8
Mülteci Perspektiflerinin Değeri: Demokrasiye Katkılar	11
Katılımın Önündeki Engellerin Aşılması: Kaynak ve Destek Sağlama	13
Sonuç: Kapsayıcılık ve Mültecilere Destek Yoluyla Demokrasinin İlerletilmesi	15

Demokrasi ve Mülteciler: Kapsayıcılık için Sahneyi Hazırlamak

İlyas Akça

Özet

Mülteci krizi, yerinden edilme ve yer değiştirme açısından hem mülteciler hem de ev sahibi ülke için sorunlu bir durumdur. Bireysel haklarından en üst düzeyde yararlanmak isteyen mülteciler demokratik ülkelere göç etme eğilimindedir. Ancak bu durum, toplumda her iki tarafı da etkileyen çift taraflı sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu rapor, mültecilerin topluma dahiliyeti ile ilgili genel ve temel sorunları ana hatlarıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, öncelikle demokrasi ve mülteci kavramlarının kısa tanımlarına yer verilmektedir. Ardından, mültecilerin toplumda yarattığı ve karşılaştığı zorluklar tartışılmaktadır. Daha sonra rapor, mültecilerin demokratik toplumlara hangi açılardan faydalı olabileceğini ana hatlarıyla ortaya koymaktadır. Rapor, mültecilerin dahil edilmesi ve entegrasyonuna yönelik zorluklarla mücadele etmenin dört yolu ile son bulmaktadır.

Kesişme Noktasına Giriş: Demokrasi ve Mültecileri Tanımlamak

Demokrasi, vatandaşların yönetime katılımını ve sesini duyurmasını teşvik eden bir siyasi sistemdir. Demokratik bir toplumda, tüm bireyler görüşlerini ifade etme ve yaşamlarını etkileyen karar alma süreçlerinde söz sahibi olma hakkına sahiptir.¹ Ancak mülteciler için bu demokratik ideal çoğu zaman bir gerçeklik değildir. Demokrasi bireysel özgürlük, eşitlik ve insan haklarına saygı ilkelerine dayansa da, mülteciler vatandaş olmamaları nedeniyle farklı alanlarda (ekonomik, sosyal ve sağlık gibi) bu temel hak ve özgürlüklerden defalarca mahrum bırakılmaktadır.²

Birleşmiş Milletler'e (BM) göre mülteciler, "savaş, şiddet, çatışma veya zulümden kaçan ve başka bir ülkede güvenlik bulmak için uluslararası bir sınırı geçen kişiler" olarak tanımlanmaktadır.³ Mülteciler emniyet ve güvenlik arayışıyla ülkelerinden kaçarken, sığındıkları ülkelerde sık sık ayrımcılıkla karşılaşmaktadırlar. Bu durum genellikle yabancı düşmanlığına- "etnik köken ve ırk, din, gelir, dil ve her türlü "ötekilik" belirtisine dayalı" - odaklanan anlatılarda kendini göstermektedir.⁴ Bu nedenle mülteciler yerel kültür, ekonomi ve güvenlik için bir tehdit olarak algılanabilmekte ve bu da sosyal dışlanma ve hatta şiddetle sonuçlanabilmektedir.⁵ Bu insanlar için, yerlerinden edilmeleri ve vatandaşlıklarının olmaması, ev sahibi ülkelerdeki diğer insanların zaten sahip olduğu demokratik haklara erişimlerini genellikle zorlaştırmaktadır.

Mülteciler ve demokrasi arasındaki ilişki, mültecilerin demokratik toplumlarda vatandaşlara garanti edilen siyasi haklara ve korumalara erişimde genellikle önemli zorluklarla karşılaşmaları bakımından karmaşıktır. Yerlerinden edilmeleri ve marjinalleştirilmeleri,

¹ UNESCO. (2019, May 31). What is democracy? UNESCO. Retrieved March 9, 2023, from <https://en.unesco.org/courier/novembre-1992/what-democracy>

² Gökşen, E. (2021). Proportionality in Refugee Exclusion. Journal of International Criminal Justice, 18(5), 1131–1156. <https://doi.org/10.1093/jicj/mqaa056>

³ United Nations High Commissioner for Refugees. (n.d.). What is a refugee? UNHCR. Retrieved March 9, 2023, from <https://www.unhcr.org/what-is-a-refugee.html>

⁴ United Nations High Commissioner for Refugees. (n.d.). Social Inclusion of Refugees. MUN Refugee Challenge - UNHCR. (p. 2) Retrieved March 9, 2023, from <https://www.unhcr.org/5fc126354.pdf>

⁵ Ibid.

demokratik sürece tam olarak katılmalarını ve seslerini duyurmalarını zorlaştırmaktadır.⁶ Dahası, mültecilerin varlığı demokratik toplumlarda gerilimler yaratabilmekte ve bu da özellikle kaynakları vatandaşlardan aldıkları veya güvenlik tehdidi oluşturdukları düşünüldüğünde sağ popülizmin artmasına yol açmaktadır. Bu da mülteci karşıtı duyguların artmasına ve mültecilerin hak ve özgürlüklerini kısıtlayan politikalara yol açabilir.⁷ Bu anlamda, küresel mülteci krizinin demokrasiye meydan okuduğu ileri sürülmektedir.⁸

Bu engellere rağmen, birçok kişi demokrasi ve mülteci korumacılığının birbirini engellemediğini savunmaktadır. Demokratik yönetimin, mültecilerin bakış açılarının ve deneyimlerinin karar alma süreçlerine dâhil edilmesiyle güçlendirilebileceğini savunmaktadırlar. Ayrıca, mültecilerin hak ve özgürlüklerinin korunmasının, demokratik toplumların temelini oluşturan eşitlik ve adalet değerlerini yansıttığı için demokratik yönetimin temel bir unsuru olduğunu savunmaktadırlar.⁹

Bu raporun odak noktası mülteciler ve demokrasi arasındaki ilişki olacaktır. Bu rapor ile bu kavramların genel uygulamadaki karmaşık bağlantısının ortaya konulması amaçlanmaktadır. Genel bakış, mültecilerin topluma katılımının ve dahil edilmesinin nasıl olabileceği, hangi zorluklarla karşılaştıkları ve bu zorlukların nasıl ele alınabileceği sorularını tartışacaktır. Bu bağlamda, küresel mülteci krizinin yarattığı zorluklar sunulacaktır. Ardından, özellikle mültecilerin siyasi katılımının önündeki engellere odaklanılacaktır. Ayrıca, mültecilerin temel ihtiyaçlara erişimindeki sorunlar açıklanacaktır. Daha sonra, mültecilerin demokrasiye ve demokratik yönetişime nasıl katkıda bulunabilecekleri üzerinde durulacaktır. Ardından, tüm bu zorluklara yönelik olası çözüm yolları açıklanacaktır. En son, rapor kısa bir özetle sonlandırılacaktır.

Demokrasi ve Küresel Mülteci Krizi: Zorlukları Anlamak

Küresel mülteci krizi demokratik yönetim için önemli zorluklar yaratmaktadır,¹⁰11 çünkü mültecilerin yerlerinden edilmesi ve marjinalleştirilmesi, demokratik toplumların temelini oluşturan eşitlik, adalet ve insan hakları değerlerini zayıflatabilmektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne göre, "küresel zorla yerinden edilme 2022 yılı ortalarında 103 milyona ulaşmıştır".¹² Düşük ve orta gelirli ülkeler, diğer bir deyişle gelişmekte olan ülkeler, toplam mültecilerin ve uluslararası korumaya ihtiyaç duyan diğer kişilerin yüzde 74'üne ev sahipliği yapmaktadır. En az gelişmiş ülkeler ise toplam mültecilerin yüzde 22'sine sığınma hakkı tanımaktadır.¹³

⁶ Carens, J. H. 2005. "The Integration of Immigrants." *Journal of Moral Philosophy* 2 (1): 29–46. doi:10.1177/1740468105052582.

⁷ Roose, J., Karolewski, I., & Sata, R. (2020). Introduction: Patterns and Implications of Migration and Rebordering. In R. Sata, J. Roose, & I. Karolewski (Eds.), *Transnational Migration and Border-Making: Reshaping Policies and Identities* (pp. 1-33). Edinburgh University Press.

⁸ DemDigest. (2019, November 19). How global refugee crisis challenges democracies. *Democracy Digest*. Retrieved March 9, 2023, from <https://www.demdigest.org/how-global-refugee-crisis-challenges-democracies/>

⁹ Bender, F. (2021). Enfranchising the disenfranchised: should refugees receive political rights in liberal democracies? *Citizenship Studies*, 25(1), 56–71. <https://doi.org/10.1080/13621025.2020.1825625>

¹⁰ DemDigest. (2019, November 19). How global refugee crisis challenges democracies. *Democracy Digest*. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.demdigest.org/how-global-refugee-crisis-challenges-democracies/>

¹¹ Holm, M., & Deese, R.S. (Eds.). (2022). *How Democracy Survives: Global Challenges in the Anthropocene* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003218586>

¹² United Nations High Commissioner for Refugees. (2022, October 27). Refugee statistics. UNHCR. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/#:~:text=At%20the%20end%20of%202021,below%2018%20years%20of%20age.&text=Between%202018%20and%202021%2C%20an.a%20refugee%20life%20per%20year.>

¹³ Ibid.

Küresel mülteci krizinin devasa boyutları demokratik ilkeleri alt üst edebilir çünkü göçmen karşıtı duygular ve kavramsallaştırmalar mültecilerin marjinalleşmesine ve dışlanmasına neden olarak toplumsal parçalanmaya yol açabilmektedir.¹⁴ Bu durum genellikle çoğunluk kimliğinin homojenleştirilmesi isteğinden kaynaklanmaktadır.¹⁵ Buna ek olarak, mülteci krizine maruz kalmak mülteci karşıtı tutumların artmasına neden oluyor çünkü insanlar arasında sığınmacıların terör saldırıları ve suç işleme ihtimalinin daha yüksek olduğu yönünde yanlış bir algı vardır.¹⁶ Dışlayıcı uygulamalar, "sansasyonel medya sunumları, kutuplaştırıcı siyasi yorumlar ve asılsız ırkçı iddialar yoluyla" bu algıya katkıda bulunmaktadır.¹⁷ Bu etkili sesler ve kanallar dışlayıcı alanlar yaratarak topluma bir akran olarak dahil olma fırsatlarını azaltmaktadır.¹⁸

Mülteci krizi, mültecilerle ilgilenmekle sorumlu olan kurumlar için de bir zorluk teşkil etmektedir. "İnsani yardım ve/veya mülteci müdahalelerinde koordinasyon ve liderliğin pratikte ne anlama geldiğine dair net ve üzerinde mutabık kalınmış bir anlayış eksikliği" dikkat çekmektedir.¹⁹ Bürokrasi, zayıf kabul altyapısının neden olduğu zorluklar nedeniyle mültecilerin temel ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır.²⁰ Koordinasyon eksikliği, kriz müdahalesinde mükerrerliğe ve verimsizliğe, zayıf kontrollere ve sonuç olarak yardımın gerçek yardım çabalarından sapmasına yol açmıştır.²¹

Koordinasyon eksikliği faktörüne ek olarak, göçmen krizinin ana nedenlerinden biri de ABD'nin ve hatta Avrupa'daki diğer bazı devletlerin bu sorunlu ve krizden etkilenen ülkelerin iç işlerine aşırı müdahalesidir.²² Aktörler arasındaki güven ve koordinasyon eksikliği, krize etkin ve insani bir şekilde müdahale edilmesini engellemekte, bu da mültecilerin dışlanmasına ve marjinalleşmesine yol açmaktadır.²³ Dolayısıyla, mültecilerin içinde bulunduğu talihsiz durumda ve yerli halkın mültecilere karşı sergilediği tutumda bu faktörlerin rolü vardır.

Zorla yerinden edilen insanların sayısı 100 milyonu geçmiştir; bu sayıya "şiddet, çatışma ve zulümden kaçmak için evlerini terk eden mülteciler, ülke içinde yerinden edilmiş kişiler ve sığınmacılar" dâhildir.²⁴ Bu insanların (siyasi, ekonomik ve sosyal gibi) temsilîyetlerini yeniden kazanmaya ve mücadele etmek zorunda kaldıkları zorluklardan sonra

¹⁴ Goździak, E. M., & Main, I. (2020). European norms and values and the refugee crisis: Issues and challenges. In *Europe and the Refugee Response* (1st ed., pp. 1–11). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429279317-1>

¹⁵ Hachimi Alaoui, M., & Pélabay, J. (2020). Integration by contract and the "values of the Republic": Investigating the French State as a value promoter for migrants (2003–2016). In *Europe and the Refugee Response* (1st ed., pp. 111–127). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429279317-8>

¹⁶ Hangartner, D., Dinas, E., Marbach, M., Matakos, K., & Xefteris, D. (2019). Does Exposure to the Refugee Crisis Make Natives More Hostile? *American Political Science Review*, 113(2), 442–455. doi:10.1017/S0003055418000813

¹⁷ Marlowe, J. (2017). *Belonging and Transnational Refugee Settlement: Unsettling the Everyday and the Extraordinary* (First edition.) (p. 77). Taylor and Francis. <https://doi.org/10.4324/9781315268958>

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Collinson, S., & Schenkenberg, E. (2019). UNHCR's leadership and coordination role in refugee response settings (p. 4). Retrieved March 10, 2023, from <https://www.unhcr.org/5e3da94e4.pdf>

²⁰ Lampropoulos, N. (2018, May 7). The EU's refugee crisis: Effective handling or botched up policy? *www.euractiv.com*. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/ep-and-refugee-crisis-superficial-approach-or-effective-handling/>

²¹ BouChabke, S., & Haddad, G. (2021). Ineffectiveness, Poor Coordination, and Corruption in Humanitarian Aid: The Syrian Refugee Crisis in Lebanon. *Voluntas* (Manchester, England), 32(4), 894–909. <https://doi.org/10.1007/s11266-021-00366-2>

²² Garcia-Zamor, J.-C. (2017). The Global Wave of Refugees and Migrants: Complex Challenges for European Policy Makers. *Public Organization Review*, 17(4), 581–594. <https://doi.org/10.1007/s11115-016-0371-1>

²³ Panayotatos, D. (2022, February 24). The fallacy of control: Tightened asylum and reception policies undermine protection in Greece. *Refugees International*. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.refugeesinternational.org/reports/2022/2/22/the-fallacy-of-control-tightened-asylum-and-reception-policies-undermine-protection-in-greece>

²⁴ World Bank. (2022, September 30). Forced displacement. World Bank. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.worldbank.org/en/topic/forced-displacement>

hayatlarını yeniden inşa etmeye ihtiyaçları vardır. Ancak, yerinden edilme mültecilerin karşılaştığı bir tür insani kriz olsa da, bazen yardım ve destek aradıkları ev sahibi ülkelerde 'uzun süreli yerinden edilme' olarak adlandırılan başka bir krize daha maruz kalmaktadırlar. UNHCR'ye göre uzun süreli yerinden edilme, "aynı ülkeden en az 25.000 mültecinin art arda beş yıldan fazla bir süredir sürgünde yaşıyor olması" anlamına gelmektedir.²⁵ Bu durumdaki mülteciler genellikle kendilerini bir belirsizlik içinde bulurlar: hem ülkelerine dönmeleri güvenli değildir hem de kendilerine başka bir ülkede daimi ikamet izni verilmemiştir.²⁶ Dolayısıyla, uzun süreli yerinden edilme, yerinden edilmiş insanların ilk yerinden edilmelerinden sonra yaşadıkları, hem sosyal hem de mekânsal hareketlilik için sonsuz ve sistematik olarak reddedilen seçeneklerle birleşen uzun süreli bir ekonomik güvensizlik, marjinalleşme, adaletsizlik ve gelecek belirsizliği durumu olarak görünmektedir.²⁷

Sınırlı bireysel kaynaklar ve azalan sosyal ağlar, entegrasyon ve yerleşim zorluklarıyla başa çıkmanın önünde bir engeldir. Çoğu durumda, yeni gelenlerin yardım arama çabaları sistemik engeller tarafından engellenmektedir. Yeni gelenlerin, hizmet sağlayıcıların bürokratik ve kaynak kısıtlamaları nedeniyle yeterince ele alamadığı veya yeterli donanımına sahip olmadığı geniş kapsamlı karşılanmamış destek ihtiyaçları vardır. Göçmen ve mültecilerin yaşamlarını etkileyen çeşitli sektörlerdeki politikalar, destek eksikliklerini gidermekte yetersiz kalmaktadır. Bu destek eksiklikleri, yeni gelenlerin başarılı bir şekilde yerleşmesini ve entegrasyonunu engellemektedir.^{28,29} Yeni gelenlerin yanı sıra, hizmet sağlayıcıların ve politika yapımcıların kısıtlı yetkiler, yetersiz finansman, personel eksikliği ve ortaklıklardaki boşluklar gibi engellerle karşılaşması nedeniyle yeni gelenlere sunulan programlar beklenen etkiyi yaratamamıştır.³⁰ Bu bağlamda, mülteciler için kaynak ayrılması, yabancı niteliklerin kabul edilmesi, istihdam programlarının oluşturulması, göç süreçlerinin hızlandırılması ve desteklere erişimin sağlanması hükümetler tarafından ele alınması gereken ihtiyaçlardır³¹ çünkü sosyoekonomik eşitsizlikler demokrasi üzerinde olumsuz bir etkiye sahiptir.³²

Yakın çevrede yaşayan heterojen insan grupları arasındaki çatışmanın göç süreci nedeniyle kökleşmesi halinde göç siyasi istikrarı olumsuz etkileyebilir. Yüksek göç oranı siyasi istikrarı önemli ölçüde azaltmaktadır.³³ Ev sahibi ülkelerin karşı karşıya kaldığı güvenlik ikilemi, göçmen faaliyetlerinin uzun vadeli sonuçları hakkında şüphe duyulduğunda ve 'saldırgan' tutum göçmenlerin niyetlerine atfedilebildiğinde özellikle güçlü hale gelmektedir.³⁴ Göçmenlerin eylemleri, kendi ülkelerine dönmezlerse (ve yasadışı olarak kalırlarsa) veya yerel

²⁵ United Nations High Commissioner for Refugees. (2020, January 28). Protracted refugee situations explained. How to Help Refugees - Aid, Relief and Donations. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.unrefugees.org/news/protracted-refugee-situations-explained/>

²⁶ Ibid.

²⁷ Etzold, B., & Fechter, A.M. (2022). Unsettling protracted displacement: connectivity and mobility beyond "Limbo." *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 48(18), 4295–4312. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2022.2090153>

²⁸ Stewart, M., Anderson, J., Beiser, M., Mwakarimba, E., Neufeld, A., Simich, L., & Spitzer, D. (2008). Multicultural Meanings of Social Support among Immigrants and Refugees. *International Migration*, 46(3), 123–159. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2435.2008.00464.x>

²⁹ Fix, M., Hooper, K., & Zong, J. (2017). How are refugees faring? Integration at US and state levels. Washington, DC: Migration Policy Institute.

³⁰ Al-Rousan, T., Schwabkey, Z., Jirmanus, L., & Nelson, B. D. (2018). Health needs and priorities of Syrian refugees in camps and urban settings in Jordan: perspectives of refugees and health care providers. *East Mediterr Health J*, 24(3), 243–53.

³¹ Stewart, M., Anderson, J., Beiser, M., Mwakarimba, E., Neufeld, A., Simich, L., & Spitzer, D. (2008). Multicultural Meanings of Social Support among Immigrants and Refugees. *International Migration*, 46(3), 123–159. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2435.2008.00464.x>

³² Lindberg, S. (2019, February 4). Are increasing inequalities threatening democracy in Europe? Retrieved March 11, 2023, from <https://carnegieeurope.eu/2019/02/04/are-increasing-inequalities-threatening-democracy-in-europe-pub-78270>

³³ Gebremedhin, T. A., & Mavisakalyan, A. (2013). Immigration and Political Stability. OECD. Retrieved March 11, 2023, from <https://www.oecd.org/development/pgd/46923664.pdf>

³⁴ Ibid.

kaynaklardan paylarını artırmak ve daha fazla siyasi özgürlük kazanmak için ailelerini (ve arkadaşlarını) getirirlerse 'saldırgan' olarak kabul edilmektedir.³⁵ Mülteci krizi ulusal siyasi istikrarsızlığın yanı sıra uluslararası sosyal istikrarsızlığa da yol açmaktadır. "Uluslararası istikrarsızlık devletlerin kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmelerinden kaynaklanmaktadır; örneğin Yunanistan'ın çok sayıda Suriyeli mülteciyi reddetmesinin ardından insan hakları ihlalleri iddiaları ortaya atıldığında, Türkiye de entegrasyon programlarını ihmal etmiş ve bu da çatışmaların artmasına yol açmıştır."³⁶ Mülteci yönetimini bedavacılar (free-riders) sorunu açısından tanımlarsak, işbirliği sorunları, uluslararası istikrarın kamu yararı hegemonik bir güç tarafından sağlanırsa veya bedavacılar katkıda bulunmaya zorlanırsa çözülebilir.³⁷

Siyasi Temsil Mücadelesi: Mülteci Katılımının Önündeki Bir Engel

Dünya genelinde çok farklı sosyal ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri vardır ve devletlerin yönettikleri halklarla olan farklı geçmişleri, kabul gören siyasi süreçler üzerinde büyük bir etkiye sahiptir.³⁸ "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, halkın iradesinin hükümet otoritesinin temeli olduğunu vurgulamaktadır."³⁹ İnsan hakları ve özgürlüklere saygı ile periyodik ve gerçek seçimler ilkesi demokrasinin temel bileşenleridir. "Siyasi ve kamusal katılım demokratik yönetim, hukukun üstünlüğü, sosyal içerme, ekonomik kalkınma ve tüm insan haklarının ilerletilmesi için hayati önem taşır"⁴⁰ çünkü katılım hakları, 'ötekileştirme' ve 'ayrımcılığın' ortadan kaldırılması için gerekli olan bireylerin ve grupların güçlendirilmesi için çok önemlidir.

Bütünleştirici demokratikleşme, bütünleşme ve bireyi vatandaşa dönüştürme süreci için önemli bir ön koşul olarak görülebilecek bir sosyal pratik olarak demokrasi anlayışını teşvik eder.⁴¹ Sosyal gruplar burada demokrasinin temel taşı olarak ortaya çıkmaktadır çünkü sosyalleşmenin merkezi aktörlerini oluşturmaktadırlar.⁴² Ancak, mültecilerin sivil ve siyasi katılımına ilişkin kaygılar çoğunlukla göz ardı edilmektedir, çünkü "mülteciler genellikle aktif siyasi aktörler olarak değil, insani yardımın pasif alıcıları veya önlem alınması gereken kolektif özneler olarak görülmektedir".⁴³ Bununla birlikte, mülteciler anavatanlarıyla ulusötesi bağlarını korurken genellikle ev sahibi ülkenin toplumunun bir parçası haline geldiklerinden, ikili siyasi aktörler olarak işlev görme potansiyeline sahiptirler.⁴⁴

³⁵ Alexseev, M. A., & Hofstetter, C. R. (2006). Russia, China, and the Immigration Security Dilemma. *Political Science Quarterly*, 121(1), 1–32. <https://doi.org/10.1002/j.1538-165X.2006.tb00563.x>

³⁶ Kottou, E. (2023, January 24). International instability – born from the migration of refugees or a product of political aversion? *The Yale Review of International Studies*. Retrieved March 11, 2023, from <http://yris.yira.org/comments/5966>

³⁷ Ibid.

³⁸ Chatham House. (2023, February 16). Democracy and political participation. Chatham House – International Affairs Think Tank. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.chathamhouse.org/topics/democracy-and-political-participation>

³⁹ United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights. (2022, August 26). Democracy, right to participate and the electoral process. OHCHR. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.ohchr.org/en/topic/democracy-right-participate-and-electoral-process>

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ European Commission. (2006, October 1). Civic and political participation recommendations for the integration of refugees and migrants in Europe. European Website on Integration. Retrieved March 12, 2023, from https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/civic-and-political-participation-recommendations-integration-refugees-and_en

⁴² Fuchs, D., & Zittel, T. (2007). Participatory democracy and political participation: can participatory engineering bring citizens back in? (D. Fuchs & T. Zittel, Eds.). Routledge.

⁴³ Adan, T. (2018). Political participation of refugees: Bridging the gaps - idea. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/political-participation-of-refugees-bridging-the-gaps.pdf>

⁴⁴ Ibid.

Mültecilerin karşılaştığı en önemli zorluklardan biri siyasi temsil mücadelesidir. Mülteciler genellikle marjinalleştirilmekte ve siyasi karar alma süreçlerinden dışlanmaktadır; bu da demokratik sürece katılmalarını veya toplumlarında söz sahibi olmalarını zorlaştırmakta ve mültecilerin toplumda yeterince temsil edilmemesine yol açmaktadır.⁴⁵ Bu durum, birçok ülkede göçmenlerin seçimlerde yerel halktan daha az oy kullanması gibi önemli bir sosyal sorun olarak kabul edilmektedir^{46,47} ve önemli siyasi organlarda yeterince temsil edilmemektedir.⁴⁸

Mültecilerin siyasi temsil elde etmekte zorlanmalarının çeşitli nedenleri vardır. Başlıca nedenlerden biri, yasal statülerinin tanınmamasıdır.⁴⁹ Ulusal düzeyde yasal vatandaşlık genellikle aidiyeti meşrulaştırmanın ilk aşaması olsa da "ampirik vatandaşlık" yasal vatandaşlığı "sıradan insanlar için yaşanmış deneyim ve anlama" dönüştürmekle ilgilidir.⁵⁰ Yasal ve ampirik vatandaşlık arasındaki etkileşim kritik öneme sahiptir. Yasal vatandaşlığa erişimi olmayanların uygulamada kabul görme ve tanınma ihtimali düşüktür.⁵¹ Vatandaşlığa giden olumlu bir yasal yolun sağlanamaması, uzun süreli mültecilerin ev sahibi ülkede hissettikleri izolasyonu daha da kötüleştirmektedir.⁵² Ev sahibi ülkenin siyasi statükosunu bozabilecek mülteci "akınına" ilişkin endişeler, vatandaş olmayanların oy kullanmasına izin verilmesine karşı çıkan argümanların ortaya çıkmasına yol açmıştır.⁵³ Bu konudaki genel kanı, mültecilerin siyasi yapıya dahil edilmelerinin ya da dışlanmalarının vatandaşlık kazanma kabiliyetlerine göre belirlendiği yönündedir.⁵⁴

Göçmenlerin ev sahibi ülkeye entegrasyonu işgücü piyasasında başlar.⁵⁵ Çalışmak göçmenler için ana gelir kaynağıdır. Bu nedenle iş bulmak onlar için çok önemlidir çünkü ev sahibi ülkenin ekonomik dokusunun bir parçası haline gelirler. Bu aynı zamanda onların bir bütün olarak toplumdaki yerlerini bulmalarına da yardımcı olur.⁵⁶ İş bulmanın toplumun ekonomik yapısına entegre olmaya katkısının yanı sıra mültecilerin siyasi temsil durumunu da

⁴⁵ Lindgren, K. O., & Österman, M. (2022). Opening a door to politics? Labour market entrance and political candidacy among refugees. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, ahead-of-print(ahead-of-print), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2022.2069094>

⁴⁶ Wass, H., Blais, A., Morin-Chassé, A., & Weide, M. (2015). Engaging Immigrants? Examining the Correlates of Electoral Participation among Voters with Migration Backgrounds. *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 25(4), 407–424. <https://doi.org/10.1080/17457289.2015.1023203>

⁴⁷ de Rooij, E. A. (2012). Patterns of Immigrant Political Participation: Explaining Differences in Types of Political Participation between Immigrants and the Majority Population in Western Europe. *European Sociological Review*, 28(4), 455–481. <https://doi.org/10.1093/esr/jcr010>

⁴⁸ Dancygier, R. M., Lindgren, K.O., Oskarsson, S., & Vernby, K. (2015). Why Are Immigrants Underrepresented in Politics? Evidence from Sweden. *The American Political Science Review*, 109(4), 703–724. <https://doi.org/10.1017/S0003055415000404>

⁴⁹ Adan, T. (2018). Political participation of refugees: Bridging the gaps - idea. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/political-participation-of-refugees-bridging-the-gaps.pdf>

⁵⁰ Jackson, S. (2007). Of "Doubtful Nationality": Political Manipulation of Citizenship in the D. R. Congo. *Citizenship Studies*, 11(5), 481–500. <https://doi.org/10.1080/13621020701605792>

⁵¹ Gebremedhin, T. A., & Mavisakalyan, A. (2013). Immigration and Political Stability. OECD. Retrieved March 11, 2023, from <https://www.oecd.org/development/pgd/46923664.pdf>

⁵² Hovil, L. (2016). *Refugees, Conflict and the Search for Belonging* (1st ed. 2016.). Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-33563-6>

⁵³ Wallis, E. (2018, September 28). The 'voting rights gap' for refugees and migrants in the EU. InfoMigrants. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.infomigrants.net/en/post/12269/the-voting-rights-gap-for-refugees-and-migrants-in-the-eu>

⁵⁴ Adan, T. (2018). Political participation of refugees: Bridging the gaps - idea. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/political-participation-of-refugees-bridging-the-gaps.pdf>

⁵⁵ Clark, K., Garratt, L., Li, Y., Lymperopoulou, K., & Shankley, W. (2019). Local deprivation and the labour market integration of new migrants to England. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(17), 3260–3282. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2018.1481000>

⁵⁶ OECD/European Union (2015). *Indicators of Immigrant Integration 2015: Settling In*, OECD Publishing, Paris/European Union, Brussels, <https://doi.org/10.1787/9789264234024-en>.

etkilemektedir.⁵⁷ "Varışlarının ardından nispeten kısa sürede işgücü piyasasına girebilen mülteciler, zaman içinde siyasi olarak daha fazla temsil edilme eğilimindedir."⁵⁸ Başka bir deyişle, işgücü piyasasına bağlılığı daha yüksek olan bireyler daha fazla siyasi temsil deneyimi yaşamaktadır ve bu korelasyon hem kadınlar hem de erkekler için geçerlidir.

Dil, mültecilerin siyasi entegrasyon sürecinde zorluk yaratabilecek bir diğer faktördür.⁵⁹ Dile erişim, aidiyet politikaları ve mültecilerin kapsanması arasında bir ilişki vardır.⁶⁰ Örneğin, dil zorlukları ve kadınların dil zorluklarından kaynaklanan belirli bir şekilde davranmaları yönündeki çoklu baskılar, kadınların topluluk faaliyetlerine katılma becerilerini sınırlamaktadır.⁶¹ Bu bağlamda, ev sahibi ülkenin dilini bilmenin sadece siyasi talepleri ifade etmede değil, aynı zamanda ana akım siyasi katılıma aktif olarak dahil olmak için yerel bağlamı ve kültürü deneyimleme ve anlamada da önemli bir engel olduğu görülmüştür.⁶²

Dışlanma ve Marjinalleşme: Mültecilerin Sağlık Hizmetlerine, Eğitime ve Barınmaya Erişiminde Karşılaşılan Zorluklar

Mülteciler ve sığınmacılar barınma, gıda ve sağlık hizmetleri gibi pek çok insani yardıma ihtiyaç duymaktadır; ayrıca, ilgili sosyo-duygusal ve ekonomik faydaları deneyimleyebilmeleri için eğitime erişime de ihtiyaçları vardır.⁶³ Bu insani ihtiyaçlara erişim sağlamak UNHCR tarafından "Temel İhtiyaçlar Yaklaşımı" olarak tanımlanmaktadır.⁶⁴ UNHCR Sonuçlar Çerçevesi temel ihtiyaçları "sağlık, beslenme, gıda, barınma, enerji, eğitim gibi temel hizmet ve yardımlara erişimin yanı sıra ev eşyaları ve özel ihtiyaçları olan kişiler için uzmanlaşmış hizmetler" olarak tanımlamaktadır.⁶⁵ Bu yaklaşım, koruma, "sürdürülebilir geçim kaynakları ve çözümler" ile ilgili ihtiyaçlar da dahil olmak üzere uzun vadeli refahı da dikkate almaktadır.

Mülteciler ve göçmenler, dil ve kültürel farklılıklar, kurumsal ayrımcılık ve sağlık hizmetlerinin sınırlı kullanımı gibi engeller nedeniyle transit ve varış ülkelerinde genellikle daha kötü sağlık sonuçlarıyla karşılaşmaktadır. "Sosyal, siyasi ve ekonomik dışlanma yoksulluk, evsizlik ve istismarla sonuçlanabilir ve bu da bulaşıcı olmayan hastalık riskinin artmasına neden olabilmektedir".⁶⁶ Özellikle, COVID-19 salgını, mülteciler ve göçmenler de dahil olmak üzere düzensiz durumdaki belirli nüfuslar için mevcut eşitsizlikleri daha da

⁵⁷ Lindgren, K. O., & Österman, M. (2022). Opening a door to politics? Labour market entrance and political candidacy among refugees. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, ahead-of-print(ahead-of-print), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2022.2069094>

⁵⁸ Ibid (p. 12)

⁵⁹ Open Cultural Center. (2021, August 6). Language barriers and the importance of language learning for refugee and migrant communities in Europe. Open Cultural Center. Retrieved March 12, 2023, from <https://openculturalcenter.org/language-barriers-and-the-importance-of-language-learning-for-refugee-and-migrant-communities-in-europe/>

⁶⁰ Warriner, D. S. (2007). Language Learning and the Politics of Belonging: Sudanese Women Refugees Becoming and Being "American." *Anthropology & Education Quarterly*, 38(4), 343–359. <https://doi.org/10.1525/aeq.2007.38.4.343>

⁶¹ Change Institute. (2009). The National Archives. UK Government Web Archive. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.nationalarchives.gov.uk/webarchive/>

⁶² Ragab, N. J. (2018). Political participation of refugees - idea. Retrieved March 12, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/political-participation-of-refugees-the-case-of-syrian-refugees-in-turkey.pdf>

⁶³ Borg, N. (2020). "Chapter 10 Higher Education Innovations in Response to the Needs of Syrian Refugees and Asylum Seekers in Germany and Elsewhere". In *Refugees and Higher Education*. Leiden, The Netherlands: Brill. doi: https://doi.org/10.1163/9789004435841_010

⁶⁴ UNHCR. (2018). Basic needs approach in the refugee response - unhcr.org. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.unhcr.org/blogs/wp-content/uploads/sites/48/2018/05/Basic-Needs-Approach-in-the-Refugee-Response.pdf>

⁶⁵ Ibid (p. 1).

⁶⁶ World Health Organization. (2022, May 2). Refugee and migrant health. World Health Organization. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/refugee-and-migrant-health>

kötüleştirmiştir.⁶⁷⁶⁸⁶⁹ Sağlık hizmeti sağlayıcıları ile mülteciler arasında etkili ve kişiselleştirilmiş bir iletişim olmadığından, mültecilerin özel sağlık hizmetleri ihtiyaçları küresel olarak yeterince anlaşılamamaktadır. Buna ek olarak, sağlık sistemlerinde hazırlıksızlık nedeniyle genellikle yetersiz duyarlılık söz konusudur ve bu durum mültecilerin sağlık hizmetlerine erişimde karşılaştıkları tıbbi sorunlarla daha da kötüleştirmektedir.⁷⁰

Ev sahibi ülkelere yerleştirilen mülteci sayısındaki önemli azalma⁷¹ odağı acil durum hizmetlerinin sağlanmasından yerinden edilme bağlamlarında daha uzun vadeli kalkınmaya kaydırmaktadır.⁷² Mülteciler için yerinden edilme süresi ortalama 10-15 yıldır, dolayısıyla genç bir mülteci için yerinden edilme hayatının önemli bir parçasıdır.⁷³ Ne yazık ki, eğitim birçok çocuk ve genç için erişilebilir değildir. UNHCR verilerine göre, ilköğretim öncesi düzeyde, 2020-2021 akademik yılında raporlama yapan ülkeler için ortalama brüt kayıt oranı yüzde 42'dir.⁷⁴ İlköğretim düzeyinde, raporlama yapan ülkeler için bu oran yüzde 68'dir.⁷⁵ Ortaöğretim düzeyinde ise bu oran yüzde 37 olup, mülteci öğrencilerin ilköğretim sonrası eğitime erişimlerinin önünde kalabalık sınıflar, okul eksikliği, nitelikli öğretmen ve öğrenme materyalleri gibi önemli yapısal engeller olduğunu göstermektedir.⁷⁶ Eğitim hakkı, mültecilerin eğitimlerini ilerletebilmeleri için sağlanması gereken temel bir haktır.⁷⁷ Eğitim, temel bir hak olmasının yanı sıra, farklı bağlamlara aktarılabilen beceriler de sağlar⁷⁸, kültürel geleneklerin korunmasına yardımcı olur⁷⁹, sosyal içermeyi teşvik eder⁸⁰, ve geleceğe yönelik umut ruhu aşılar.⁸¹ Ayrıca, eğitime daha fazla erişim, yaşam standartlarının ve geçim kaynaklarının iyileştirilmesi ile ilişkilidir.⁸²

Göçmenler özellikle insan hakları ihlallerine karşı savunmasızdır. Barınma hakkı en çok tehlike altında olan haklar arasındadır. Göçmenler ev sahibi topluma girdikleri andan

⁶⁷ US Global Leadership Coalition. (2022, April 13). Covid-19 brief: Impact on conflict & refugees. USGLC. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.usglc.org/coronavirus/conflict-and-refugees/>

⁶⁸ World Health Organization. (2022, May 2). Refugee and migrant health. World Health Organization. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/refugee-and-migrant-health>

⁶⁹ United Nations High Commissioner for Refugees. (2022). Public health during COVID-19. UNHCR. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.unhcr.org/health-covid-19.html>

⁷⁰ Sherif, B., Awaisu, A., & Kheir, N. (2022). Refugee healthcare needs and barriers to accessing healthcare services in New Zealand: a qualitative phenomenological approach. BMC Health Services Research, 22(1), 1–1310. <https://doi.org/10.1186/s12913-022-08560-8>

⁷¹ Connor, P., & Krogstad, J. M. (2020, August 20). For the first time, U.S. resettles fewer refugees than the rest of the world. Pew Research Center. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/07/05/for-the-first-time-u-s-resettles-fewer-refugees-than-the-rest-of-the-world/>

⁷² Crea, T. M., & Holdcroft S.J., D. A. (2020). "Chapter 2 Refugee Higher Education in Contexts of Displacement". In Refugees and Higher Education. Leiden, The Netherlands: Brill. doi: https://doi.org/10.1163/9789004435841_002

⁷³ Devictor, X., & Do, Q.-T. (2016). How many years have refugees been in exile? - world bank. Retrieved March 15, 2023, from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/549261472764700982/pdf/WPS7810.pdf>

⁷⁴ United Nations High Commissioner for Refugees. (2022). UNHCR Education Report 2022 - all inclusive the campaign for Refugee Education. UNHCR. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.unhcr.org/631ef5a84/unhcr-education-report-2022-inclusive-campaign-refugee-education>

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Ibid.

⁷⁷ United Nations High Commissioner for Refugees. (1951). Convention and Protocol Relating to the status of refugees. UNHCR. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.unhcr.org/3b66c2aa10>

⁷⁸ Taylor, S., & Sidhu, R. K. (2012). Supporting refugee students in schools: what constitutes inclusive education? International Journal of Inclusive Education, 16(1), 39–56. <https://doi.org/10.1080/13603110903560085>

⁷⁹ Fiddian-Qasmiyeh, E. (2011). Paradoxes of Sahrawi refugees' educational migration: promoting self-sufficiency or renewing dependency? Comparative Education, 47(4), 433–447. <https://doi.org/10.1080/03050068.2011.560710>

⁸⁰ Oh, S., & van der Stouwe, M. (2008). Education, Diversity, and Inclusion in Burmese Refugee Camps in Thailand. Comparative Education Review, 52(4), 589–617. <https://doi.org/10.1086/591299>

⁸¹ Crea, T. M. (2016). Refugee higher education: Contextual challenges and implications for program design, delivery, and accompaniment. International Journal of Educational Development, 46, 12–22. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2015.11.005>

⁸² Karlsson, L. E., Crondahl, K., Sunnemark, F., & Andersson, Å. (2013). The meaning of health, well-being, and quality of life perceived by roma people in west sweden. Societies (Basel, Switzerland), 3(2), 243–260. <https://doi.org/10.3390/soc3020243>

itibaren, o toplumun yasalarına karşı sorumlu olduklarından, ev sahibi devlete karşı görevleri yerel halkınkine eşittir.⁸³ Mülteciler, bölgede ikamet etme ve serbestçe hareket etme kabiliyetlerini etkileyen bir dizi çok katmanlı düzenlemeyle karşı karşıyadırlar. Bu düzenlemeler, belirli belediyelerde ve konaklama türlerinde yaşama ve/veya bulunma yükümlülüklerini de içermektedir. Mültecilerin sosyal ve medeni haklara erişimleri barınma ve ikamet ile bağlantılıdır.⁸⁴ "Barınma hakkı temel bir insan hakkı olmasının yanı sıra, güvenli, emniyetli ve uygun fiyatlı barınma, genel sağlık ve refahın belirlenmesinde kritik bir rol oynamakta ve yeniden yerleştirilen mültecilerin iş arayabilecekleri, aile ilişkilerini yeniden kurabilecekleri ve daha geniş toplumla bağlantı kurabilecekleri bir temel sağlamaktadır."⁸⁵ Özellikle farklı sığınma statüleri için geçerli olan ve sadece eyaletten eyalete değil, aynı eyalet içindeki belediyeler arasında da farklılık gösteren, serbest konut seçimi gibi sosyal ve medeni haklara yönelik bazı engeller bulunmaktadır. Bu çeşitlilik, farklı şehirlerde ve eyaletlerde aynı yasal statüye sahip mültecilere eşit olmayan muamele yapılmasına yol açmaktadır. Serbest yerleşim hakkı, mültecilerin konut bulmasını son derece zorlaştıran bir dizi kısıtlayıcı düzenlemeye, zorlu piyasa koşullarına ve ayrımcı konut piyasası aktörlerine tabidir. Bu durum özellikle, birçok kırılgan ve düşük gelirli grubun konut piyasasından dışlandığı kent merkezlerinde geçerlidir.⁸⁶

Demokratik uygulama, barışı inşa etme ve sürdürme çabalarında demokrasinin temel değerlerini somutlaştıran kolektif karar alma ve çok çeşitli müzakereye dayalı karar alma süreçleri için resmi ve gayri resmi kurumsal düzenlemelerdir.⁸⁷ Demokrasiyi inşa etmek ve güçlendirmek için, stratejik bir hedef olarak sosyal uyumun "sürdürülebilir kalkınma, ticaret ve bölgesel entegrasyon, insan hakları, istihdam ve teknolojik gelişme boyutları" ile birleştirilmesi gerekmektedir.⁸⁸ Uyum üç boyutta ele alınmalıdır: i) sürdürülebilir geçim kaynaklarına erişimi teşvik etmek için insani yeteneklerin ve sosyal dokunun geliştirilmesi için fırsatlar sağlanması; ii) toplulukların, belediyelerin ve bireylerin yaşam kalitelerini ve insan haklarını etkileyen konularda söz sahibi olmaları için güçlendirilmesi; ve iii) dezavantajlıların kırılganlığını yaratan ve pekiştiren yapısal nedenlerin azaltılması.⁸⁹ Demokrasiye haklar boyutundan odaklanma gerekliliği - ki bu aynı zamanda ekonomik ve siyasi koalisyonların hangi önlemlere ihtiyaç duyulduğu konusunda bir anlaşmaya varmasını gerektirir - devletin eğitim, sağlık, ulaşım, enerji, adalet, güvenlik, barınma ve gıda gibi kamu hizmetlerini hızlı bir şekilde sunabilmesi için örgütsel yapısının iyileştirilmesini zorunlu kılmaktadır.⁹⁰

⁸³ United Nations Human Rights Office of the High Commissioner. (2010). Migration and the right to housing. OHCHR. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-housing/migration-and-right-housing>

⁸⁴ El-Kayed, N., & Hamann, U. (2018). Refugees' access to housing and residency in German cities: Internal border regimes and their local variations. *Social Inclusion*, 6(1), 135–146. <https://doi.org/10.17645/si.v6i1.1334>

⁸⁵ UNHCR. (n.d.). Access to secure and affordable housing. UNHCR. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.unhcr.org/handbooks/ih/housing/access-secure-and-affordable-housing>

⁸⁶ El-Kayed, N., & Hamann, U. (2018). Refugees' access to housing and residency in German cities: Internal border regimes and their local variations. *Social Inclusion*, 6(1), 135–146. <https://doi.org/10.17645/si.v6i1.1334>

⁸⁷ International Institute for Democracy and Electoral Assistance. (2006). Democracy conflict and human security handbook - idea. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/democracy-conflict-and-human-security-handbook-volume-1.pdf>

⁸⁸ Cuellar, R. (2009). Social Cohesion and Democracy - idea. International Institute for Democracy and Electoral Assistance. Retrieved March 15, 2023, from <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/chapters/the-role-of-the-european-union-in-democracy-building/eu-democracy-building-discussion-paper-27.pdf>

⁸⁹ Ibid.

⁹⁰ Ibid.

Mülteci Perspektiflerinin Değeri: Demokrasiye Katkılar

Etkili demokratik diyalog, katılımcıların kültürel kimliklerine saygı gösterilmeden işleyemez. Farklı geçmişlerden gelen insanlara bu müzakere sürecine dahil olma fırsatı verilmezse, bu kişilerin süreci desteklemek ve demokratik temel değerlere bağlılıklarını sürdürmek için hiçbir teşvik veya nedenleri olmayacaktır.⁹¹ Mülteciler, kendilerini daha iyi ve şeffaf bir şekilde ifade edebilmeleri ve kültürel, sosyal ve siyasi değerlerini paylaşarak ev sahibi topluma katkıda bulunabilmeleri için fırsatlar sunan bu tür bir sosyal ve siyasi ortama ihtiyaç duymaktadır. Çok kültürlü demokrasiler, mültecileri toplumun bir parçası olmaya itme potansiyeline ve kabiliyetine sahiptir çünkü "çok kültürlü demokrasi, basitçe ifade etmek gerekirse, sosyo-ekonomik, kültürel ve siyasi çeşitliliği bünyesinde barındırır".⁹² Bireysel farklılıkları, grup farklılıklarını ve siyasi toplumu aynı anda kapsar.⁹³ Bu tür bir demokratik ortamda mülteciler kendilerini daha rahat ve dahil edilmiş hissederler; mülteciler ve demokratik toplumlar arasındaki ilişkiler birçok açıdan karşılıklı ve tamamlayıcı hale gelir.

Mülteciler çok önemli bilgi kaynaklarına sahiptir.⁹⁴ Yurtdışındaki medya ve savunuculuk kuruluşlarıyla bağlantı kurabilir ya da hala kendi ülkelerinde bulunan insanlarla iletişim kurabilirler. Mülteciler aynı zamanda kaçtıkları rejime eleştirel bakış açıları da getirirler. Sürgünün görece güvenli ortamında daha açık konuşabilir, daha eleştirel bir şekilde angaje olabilir ve ülkelerinde bastırılan eleştiri ve şikâyetlerini yurtdışında sürdürebilirler. Buna ek olarak, mülteciler ev sahibi ülkelerdeki siyasi anlatıları faydalı bir şekilde karmaşıklştırabilirler. Menşee ve sürgün ülkeleri arasındaki geçmiş ve şimdiki bağlantılara ve şu anda sorumluluktan kaçan devletlerin mültecileri kaçırmaya iten krizlere nasıl yol açtığına ışık tutabilirler. Bunu yaparken mülteciler, ev sahibi toplumdaki ırkçılık ve yoksulluk karşıtı hareketleri yeniden canlandırabilir, emperyalizm, ırkçılık, İslamofobi ve ekonomik mülksüzleştirmenin miraslarıyla mücadele eden diğer marjinalleştirilmiş vatandaşlarla ve bu vatandaşlar arasında ulusötesi dayanışmayı teşvik edebilirler.⁹⁵

Mülteciler, kendilerine siyasi, sosyal, medeni ve ekonomik koruma ve haklar sağlayan bir ülkeye gitmeyi tercih etmektedir. Bu nedenle, hakları ve korunmaları konusunda yüksek belirsizlik yaratma eğiliminde olan otokrasiler yerine demokrasilere yerleşmeyi tercih etmektedirler.⁹⁶ Bu gerçeklik, demokrasilerin ve demokratik kurumların insan haklarına, hukukun üstünlüğüne ve ifade özgürlüğüne verdiği değerin bir göstergesidir ve toplumlarda demokrasilerin meşruiyetini artırmaktadır.⁹⁷ Mülteci kabulünde demokratik meşruiyet, sığınmacıların en temel çıkarlarının bağlı olduğu kararlara demokratik olarak dahil edilmesini gerektirir.⁹⁸ Demokrasiler mültecilere sadece resmi katılım hakları tanımakla kalmaz, aynı zamanda yeterli katılım kabiliyetleri de sağlar. Sığınmacılar veya hassas azınlık geçmişine

⁹¹ Tran, L.-V. N. (2001). *Human Rights and Federalism: A Comparative Study on Freedom, Democracy and Cultural Diversity*. Brill.

⁹² Marri, A. R. (2003). *Multicultural Democracy: Toward a better democracy*. (p.263). *Intercultural Education* (London, England), 14(3), 263–277. <https://doi.org/10.1080/1467598032000117060>

⁹³ Parker, W. (1996). *Curriculum for democracy*. In: Soder, R. (Ed.) *Democracy, Education, and the Schools*, pp. 182–210. San Francisco: Jossey-Bass.

⁹⁴ Vasanthakumar, A. (2022, March 18). *How refugees strengthen democracy and Solidarity*. *New Statesman*. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.newstatesman.com/ideas/agora/2022/03/how-refugees-strengthen-democracy-and-solidarity>

⁹⁵ Ibid.

⁹⁶ Higashijima, M., & Woo, Y. J. (2020, August). *Political regimes and refugee entries - V-dem*. Retrieved March 16, 2023, from https://www.v-dem.net/media/publications/uwp_34_final.pdf

⁹⁷ Ebead, N., & McDonough, P. (2017). *Migration, social polarization, citizenship and multiculturalism Chapter 7 - Idea*. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.idea.int/gsod-2017/files/IDEA-GSOD-2017-REPORT-EN.pdf>

⁹⁸ Kapelner, Z. (2020). *Vulnerable minorities and democratic legitimacy in refugee admission*. *Ethics & Global Politics*, 13(1), 50–63. <https://doi.org/10.1080/16544951.2020.1735016>

sahip mülteciler söz konusu olduğunda bu, yalnızca asgari düzeyde katılım kabiliyetinin garanti edilmesi değil, aynı zamanda sosyal adaletsizlikten kaynaklanan katılım kabiliyetlerindeki eşitsizliklerin de ele alınması anlamına gelmektedir.⁹⁹

Uzun süreli şiddetli çatışma veya yaygın toplumsal yerinden edilme ve baskı durumlarında, çoğu insanın başka ülkelerde güvenlik araması ve bu ülkelere kaçması yaygın bir modeldir.¹⁰⁰ Taşınma sonrasında, sürgün devam eder ve insanlar mültecilik alanlarında kendilerini konsolide ederlerse, mülteci diasporası olarak adlandırabileceğimiz ile bu mültecilerin geldikleri yerler arasında kalıcı ilişkiler gelişecektir.¹⁰¹ Diaspora toplulukları, bir ülkenin uluslararası arenada "sadece zorlama ve ödeme yerine cazibe ve ikna yoluyla başkalarını etkileme yeteneği" anlamına gelen¹⁰² ve genellikle 'akıllı güç' olarak kabul edilen yumuşak güce ulaşmasına yardımcı olabilir.¹⁰³ Bu topluluklar anavatanlarının gelişimine benzersiz bir katkı sağlayabilir.¹⁰⁴ Avrupa Birliği (AB) 2021 yılı sonunda 27,1 milyon mülteciye ve 53,2 milyon ülke içinde yerinden edilmiş kişiye (çatışma ve şiddet nedeniyle) ev sahipliği yapmaktadır.¹⁰⁵ Gelecekte AB'nin büyük bir diasporası olacak gibi görünmektedir. Eğer bu diasporalar AB değerlerini (insan onuru, demokrasi, özgürlük ve insan hakları gibi) kendi ülkelerine aktarabilirlerse¹⁰⁶ bu değerleri yayacak ve AB'nin yumuşak gücünü artırarak demokrasiye katkıda bulunacaklardır.

Mülteciler "hegemonik, kabul görmüş varsayımlara meydan okuma ve özellikle göç ve mülteçiliğe ilişkin hâkim anlatıların ve yaygın bakış açılarının "yeniden çerçevelendirilmesine" katkıda bulunma potansiyeline sahiptir."¹⁰⁷ Mültecileri savunmasız, potansiyel tehdit ve onlara atfettiğimiz diğer tüm 'uygun' roller olarak görmek, onları yetenekleri olan insanlar olarak görmemizi engeller.¹⁰⁸ Bu anlatıyı tersine çevirmek için göçmen ve mültecilerin topluma olumlu katkılarının vurgulanması gerekmektedir.¹⁰⁹¹¹⁰ Aksi takdirde, 'demos'un sınırları dışlayıcı ve etnosentrik milliyetçiliğin yabancı düşmanı ve acımasız söylemi tarafından

⁹⁹ Ibid

¹⁰⁰ Van Hear, N. (2005). Refugee Diasporas or Refugees in Diaspora. In: Ember, M., Ember, C.R., Skoggard, I. (eds) Encyclopedia of Diasporas. Springer, Boston, MA. https://doi-org.kuleuven.e-bronnen.be/10.1007/978-0-387-29904-4_60

¹⁰¹ United Nations High Commissioner for Refugees. (2003). From durable solutions to transnational relations: Home and exile among Refugee Diasporas, Nicholas Van Hear. UNHCR. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.unhcr.org/research/working/3e71f8984/durable-solutions-transnational-relations-home-exile-among-refugee-diasporas.html>

¹⁰² Nye, J. (2017). Soft power: the origins and political progress of a concept. *Palgrave Commun* 3, 17008. <https://doi.org/10.1057/palcomms.2017.8>

¹⁰³ Mohapatra, A., & Tripathi, A. (2021). Diaspora as a soft power in India's foreign policy towards Singapore, *Diaspora Studies*, 14(2), 161-178. doi: <https://doi.org/10.1080/09739572.2021.1935108>

¹⁰⁴ Mitra, P. (2016). Addition by subtraction: How diasporas can boost home-country growth. IMF. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2016/05/18/addition-by-subtraction-how-diasporas-can-boost-home-country-growth>

¹⁰⁵ European Commission. (n.d.). Statistics on migration to Europe. European Commission. Retrieved March 16, 2023, from https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en#:~:text=Overall%20situation%20at%20end%20of%202021&text=27.1%20million%20refugees%20and,du%20to%20conflict%20and%20violence

¹⁰⁶ European Union. (n.d.). Aims and values. European Union. Retrieved March 16, 2023, from https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_en

¹⁰⁷ Mijić, A., & Parzer, M. (2023). Refugees' Arriving through the Lens of Fiction: Unveiling the Ambivalences of Hegemonic Expectations. (p. 1). *Arts*, 12(2), 55. <https://doi.org/10.3390/arts12020055>

¹⁰⁸ Bergholm, B. & Toivanen, R. (2022). Narratives on 'refugee knowledge' in the institutions of Europe. *10.4324/9781003092421-5*.

¹⁰⁹ Tarawally, B. (2023, January 11). How to reset the migration narrative. *VoxEurop*. Retrieved March 16, 2023, from <https://voxeurop.eu/en/how-reset-migration-narrative/>

¹¹⁰ Alrefai, R. (2019, November 5). Democracy and immigration - culture of fear. Open Government Partnership. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.opengovpartnership.org/stories/democracy-and-immigration-culture-of-fear/>

yeniden inşa edilecektir.¹¹¹ Bu bağlamda, mültecilerin demokratik siyasi katılımı yoluyla entegrasyon ve sosyal uyum sağlanmalıdır.¹¹² Bu katılım sayesinde, hem kendileri hakkındaki kötü anlatıları kırabilecekleri hem de demokrasinin mülteciler tarafından içselleştirilmesine ve benimsenmesine katkıda bulunabilecekleri kapsayıcı katılım alanları ve koşulları sağlanır. Mültecilerin siyasi müzakerelere katılımının kolaylaştırılması, bu grupların kendilerini barışın inşası ve yeniden yapılandırma süreçlerinin paydaşları olarak görme ihtimallerini artırır.¹¹³

Katılımın Önündeki Engellerin Aşılması: Kaynak ve Destek Sağlama

Mülteciler, topluma katılımlarının yanı sıra kaynaklara ve desteğe erişimlerinde de yaygın olarak çeşitli engellerle karşılaşmaktadır. Sosyal ağlar, eğitim, işgücü piyasası deneyimi veya sosyo-ekonomik statü açısından sınırlı kaynaklara sahip olan mülteciler, sosyal ve beşeri sermaye olarak özetlenebilecek bu kaynaklara daha yüksek düzeyde sahip olan bireylere kıyasla hizmetlere erişimde dezavantajlı durumdadır.¹¹⁴ "Göç sonrası ve öncesi stres faktörlerinin bir sonucu olarak yasal, mali, kişisel, barınma, istihdam veya sağlık ihtiyaçlarıyla karşı karşıya kalındığında, profesyonel hizmetler destek ve yardım sağlayarak önemli ve değerli hale gelmektedir."¹¹⁵ Genel olarak mülteciler, yerleşmelerini ve entegrasyonlarını gerçekten kolaylaştıracak hizmetlere erişimde sorunlarla karşılaşmaktadır.¹¹⁶ Dolayısıyla, bu engellerin aşılması, mültecilerin ev sahibi toplumlara başarılı bir şekilde dahil edilmesi ve entegrasyonu açısından kritik önem taşımaktadır.¹¹⁷¹¹⁸

Bu sorunlarla ilgili ilk mücadele yöntemi eğitimidir.¹¹⁹ Yüksek öğrenim görmüş olmak, genel olarak bürokratik sistemin daha iyi anlaşılması¹²⁰, hak ve özgürlüklerine saygının güçlendirilmesi¹²¹ ve mevcut haklar ve mültecilere sunulan hizmetler konusunda daha iyi bir

¹¹¹ DemDigest. (2019, November 19). How global refugee crisis challenges democracies. Democracy Digest. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.demdigest.org/how-global-refugee-crisis-challenges-democracies/>

¹¹² European Commission. (2010, December 31). Promoting immigrants' democratic participation and Integration. European Website on Integration. Retrieved March 16, 2023, from https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/promoting-immigrants-democratic-participation-and-integration_en

¹¹³ United Nations High Commissioner for Refugees. (2010). A review of refugee participation and the role of UNHCR in country of origin elections and other political processes. UNHCR News. Retrieved March 16, 2023, from <https://www.unhcr.org/4ca08d249.pdf>

¹¹⁴ Kosyakova, Y., & Brücker, H. (2020). Seeking asylum in Germany: Do human and social capital determine the outcome of asylum procedures? *European Sociological Review*, 36(5), 663–683. <https://doi.org/10.1093/esr/jcaa013>

¹¹⁵ Heidinger, E. (2022). Overcoming Barriers to Service Access: Refugees' Professional Support Service Utilization and the Impact of Human and Social Capital. *Journal of International Migration and Integration*. (p.2). <https://doi.org/10.1007/s12134-022-00939-0>

¹¹⁶ Bernhard Thomas Streitwieser, Maria Anne Schmidt, Katharina Marlen Gläsener, & Lukas Brueck. (2018). Needs, Barriers, and Support Systems for Refugee Students in Germany. *Global Education Review*, 5(4), 135–157.

¹¹⁷ World Health Organization. (2022, May 2). Refugee and migrant health. World Health Organization. Retrieved March 17, 2023, from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/refugee-and-migrant-health#:~:text=Refugees%20and%20migrants%20remain%20among,access%20to%20mainstream%20health%20services.>

¹¹⁸ Warnes, J. (2017, October 24). Update: 10 CWC challenges in the new face of the European refugee crisis. UNHCR Innovation. Retrieved March 17, 2023, from <https://www.unhcr.org/innovation/update-10-cwc-challenges-new-face-european-refugee-crisis/>

¹¹⁹ Nakhaie, M. R. (2018). Service Needs of Immigrants and Refugees. *Journal of International Migration and Integration*, 19(1), 143–160. <https://doi.org/10.1007/s12134-017-0534-0>

¹²⁰ Mood, C. (2006). Take-up down under: Hits and Misses of Means-Tested Benefits in Australia. *European Sociological Review*, 22(4), 443–458. <https://doi.org/10.1093/esr/jcl007>

¹²¹ Council of Europe. (n.d.). Introducing human rights education - manual for human rights education with young people - www.coe.int. Manual for Human Rights Education with Young people. Retrieved March 17, 2023, from <https://www.coe.int/en/web/compass/introducing-human-rights-education#:~:text=Article%2026%20of%20the%20Universal,Human%20rights%20and%20fundamental%20freedoms.>

farkındalığa sahip olunması ile ilişkilidir.¹²² Ayrıca, eğitim "iletişim becerileri, öz yeterlilik veya motivasyon gibi bilişsel olmayan becerilerin yanı sıra problem çözme, zeka, sözel yetenekler ve ezberleme gibi bilişsel yeteneklerle" de olumlu yönde ilişkilidir.¹²³ Bu yetenekler, hizmet kullanımının önündeki çeşitli engellerin üstesinden gelme olasılığını artırır.¹²⁴

İkinci mücadele yöntemi ise dil yeterliliğine sahip olmaktır.¹²⁵ Dil engellerinin aşılması ve dil yeterliliğine ulaşılması, hizmet ihtiyaçlarının karşılanması ve kullanımı ile olumlu yönde ilişkilidir. Dil yeterliliği sadece destek hizmetlerinden faydalanmak için değil, tüm entegrasyon süreci için gereklidir.¹²⁶ İdari dili anlamak, ihtiyaçları ifade etmek ve hizmet sağlayıcıları anlamak, başarılı hizmet sunumunun temel özellikleridir.¹²⁷ Ayrıca, dil yeterliliğine sahip olmak, iş piyasasına entegrasyonu ve ev sahibi ülkelerde iş bulmayı hızlandırabilir.¹²⁸ Bu bağlamda, yaygın veya örgün programlar aracılığıyla dil ve okuryazarlık dersleri artırılmalı ve teşvik edilmelidir.¹²⁹

Üçüncü yöntem ise etnik gruplar arası ağlar kurmaktır.¹³⁰ Kişinin entegre olmak istediği toplulukla yerel bir ağa sahip olması, içeriden ve ev sahibi topluluktan değerli bilgiler sağlayabilir.¹³¹ Örneğin, Alman yerlilerle yürütülen mentorluk programları, Almanya'daki mültecilerin dil becerilerini ve ev sahibi topluma genel katılımlarını artırmaktadır.¹³² Kültürel bilgiden faydalanmak ve konuları dil, kültür ve bürokratik sisteme özgü olan arkadaşlarla iletişim kurabilmek her alanda hizmetlerden faydalanmayı artırabilir. Dolayısıyla, etnik gruplar arası bir ağa sahip olmak, hizmet alanından bağımsız olarak hizmet kullanımıyla pozitif ve anlamlı bir şekilde ilişkilidir.¹³³

¹²² Abrego, L. J. (2011). Legal Consciousness of Undocumented Latinos: Fear and Stigma as Barriers to Claims-Making for First- and 1.5-Generation Immigrants. *Law & Society Review*, 45(2), 337–370. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5893.2011.00435.x>

¹²³ Heindinger, E. (2022). Overcoming Barriers to Service Access: Refugees' Professional Support Service Utilization and the Impact of Human and Social Capital. *Journal of International Migration and Integration*. (p.6). <https://doi.org/10.1007/s12134-022-00939-0>

¹²⁴ Ibid.

¹²⁵ Migration Yorkshire. (2023, January 5). Barriers to refugee participation. Migration Yorkshire. Retrieved March 17, 2023, from <https://www.migrationyorkshire.org.uk/refugee-integration-yorkshire-and-humber/our-toolkits/refugee-participation-toolkit/what-you-need-know/barriers-refugee-participation>

¹²⁶ Heindinger, E. (2022). Overcoming Barriers to Service Access: Refugees' Professional Support Service Utilization and the Impact of Human and Social Capital. *Journal of International Migration and Integration*. (p.6). <https://doi.org/10.1007/s12134-022-00939-0>

¹²⁷ Ibid.

¹²⁸ Ibid.

¹²⁹ UNESCO. (2019). Language And Literacy Programmes For Migrants And Refugees: Challenges And Ways Forward. Unesdoc.unesco.org. Retrieved March 17, 2023, from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000266077>

¹³⁰ Heindinger, E. (2022). Overcoming Barriers to Service Access: Refugees' Professional Support Service Utilization and the Impact of Human and Social Capital. *Journal of International Migration and Integration*. (p.6). <https://doi.org/10.1007/s12134-022-00939-0>

¹³¹ Lazega, E., Snijders, T. A. B., & Wittek, R. P. M. (2022). Inter-ethnic relationships in social networks and their effect on the resilience of ethnically diverse societies. In *A Research Agenda for Social Networks and Social Resilience*. Edward Elgar Publishing Limited.

¹³² Jaschke, P., Löbel, L.-M., Krieger, M., Legewie, N., Kroh, M., Jacobsen, J., & Schacht, D. (2022). Mentoring as a grassroots effort for integrating refugees - evidence from a randomised field experiment. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 48(17), 4085–4105. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2022.2058918>

¹³³ Heindinger, E. (2022). Overcoming Barriers to Service Access: Refugees' Professional Support Service Utilization and the Impact of Human and Social Capital. *Journal of International Migration and Integration*. <https://doi.org/10.1007/s12134-022-00939-0>

Son yöntem ise sivil toplum kuruluşlarından (STK'lar) yardım almayı ve onlara destek olmayı artırmaktır.¹³⁴¹³⁵ "STK'lar, özellikle mülteci kamplarında veya göçmenler için diğer barınma yerlerinde insani yardım, tıbbi ve psikolojik destek, eğitim hizmetleri veya idareler ve mahkemeler nezdinde hukuki yardım ve tercüme hizmetleri yoluyla Avrupa'da ve tüm dünyada mültecilere ve göçmenlere yardımcı olmaktadır."¹³⁶ Buna ek olarak, STK'lar sosyal, siyasi ve ekonomik kalkınma için artan bir sorumluluk taşımaktadır.¹³⁷ Bu bağlamda, STK'ların sosyal entegrasyondaki rolünün güçlendirilmesi ve çalışma ofisleri ile işbirliğinin kolaylaştırılması gerçekten önemlidir.¹³⁸

Sonuç: Kapsayıcılık ve Mültecilere Destek Yoluyla Demokrasinin İlerletilmesi

Demokrasi, bireysel özgürlük, hukukun üstünlüğü, eşitlik ve insan haklarına saygı ilkelerine dayanır. Bu bağlamda, demokrasilerde birey en büyük öneme sahiptir. Demokratik toplumlar, her bireyin haklarını korurken, insanlara toplumdaki karar alma sürecine dahil olma fırsatı sunar. Ancak mülteci ve demokrasi kavramları karmaşık bir ilişkiye sahiptir çünkü mülteciler içerme, entegrasyon ve katılım sorunlarıyla karşılaşabilmektedir. Mültecilerin yerlerinden edilmeleri ve marjinalleştirilmeleri, bu toplumlardaki yerel halk tarafından dışlanma ve yabancı düşmanlığı gibi sorunlara yol açabilmektedir.

Mültecilerin demokratik yönetim açısından yarattığı bazı temel zorluklar vardır. Göçmen karşıtı duygular ve kavramsallaştırmalar toplumsal parçalanmaya neden olabileceğinden, küresel mülteci krizinin büyüklüğü demokratik ilkeleri alt üst edebilir. Mülteci krizi, mültecilere bakmakla yükümlü kurumlar için de koordinasyon açısından sorun yaratmaktadır. Bu durumu sınırlı bireysel kaynaklar ve azalan sosyal ağlar faktörleriyle birlikte düşündüğümüzde, göç siyasi istikrarı tetikleyebilmektedir.

Siyasi temsil demokratik yönetim için önemlidir çünkü insanların güçlenmesini sağlar ve bu da ayrımcılığın ortadan kaldırılmasının önünü açar. Bu bağlamda, mültecilerin siyasi olarak angaje olmaları ve siyasi katılım sağlamaları gerekmektedir. Ancak, siyasi karar alma süreçlerinden dışlandıkları, yasal statülerinin tanınmamasından muzdarip oldukları, işgücü piyasasına entegrasyonda zorluklarla karşılaştıkları ve ev sahibi ülkenin dilini bilmedikleri için siyasi katılımında bazı zorluklarla karşılaşmaktadırlar.

Mülteciler genellikle barınma, gıda, eğitim ve sağlık hizmetlerine ihtiyaç duymaktadır. Dil, kültürel farklılıklar ve kurumsal ayrımcılık gibi engeller nedeniyle transit ve varış ülkelerinde genellikle daha kötü sağlık sonuçlarıyla karşılaşmaktadırlar. Eğitim de birçoğu için erişilebilir değildir. Bölgede ikamet etme ve serbestçe hareket etme kabiliyetlerini etkileyen çok katmanlı düzenlemeler nedeniyle barınma imkânlarından yoksundurlar. Mültecilerin bu temel ihtiyaçlarının karşılanması için, insani yeteneklerin geliştirilmesine yönelik fırsatların

¹³⁴ United Nations High Commissioner for Refugees. (1994). Refugees Magazine issue 97 (ngos and UNHCR) - ngos: Our right arm. UNHCR. Retrieved March 17, 2023, from <https://www.unhcr.org/publications/refugeemag/3b53fd8b4/refugees-magazine-issue-97-ngos-unhcr-ngos-right-arm.html>

¹³⁵ Council of Europe. (2020, September 7). Rights and obligations migrants in Europe of ngos. Retrieved March 17, 2023, from <https://assembly.coe.int/LifeRay/MIG/Pdf/TextesProvisoires/2020/20200907-MigrantsObligationsNGOs-EN.pdf>

¹³⁶ Ibid (p.1)

¹³⁷ Tshiyoyo, M. (2023). The Changing Roles of Non-Governmental Organizations in Development in South Africa: Challenges and Opportunities. Global Perspectives on Non-Governmental Organizations. doi: 10.5772/intechopen.107015

¹³⁸ European Commission. (n.d.). Increasing the role of ngos in the social integration of labour migrants in the Czech Republic. European Website on Integration. Retrieved March 17, 2023, from https://ec.europa.eu/migrant-integration/integration-practice/increasing-role-ngos-social-integration-labour-migrants-czech-republic_en

sağlanması, toplulukların, belediyelerin ve bireylerin mültecilerin yaşam kalitesini ve insan haklarını etkileyen konulara dahil olmaları için güçlendirilmesi ve dezavantajlı grupların kırılganlığının yapısal nedenlerinin azaltılması gerekmektedir.

Mülteciler genellikle sadece insani yardımın pasif alıcıları olarak algılansa da, mülteciler bütünleştirici demokratikleşme uygulamaları yoluyla demokrasiye katkı sağlayabilir. Bu bağlamda, mülteciler çok önemli bilgi kaynaklarına sahip olabilirler. Yurtdışındaki medya ve savunuculuk örgütleriyle bağlantı kurabilir veya halen kendi ülkelerinde bulunan insanlarla irtibata geçebilirler. Genel olarak demokratik toplumlara yerleşme tercihleri, demokrasilerin meşruiyetini destekleyen insan hakları konularına önem veren demokrasilerin değerini göstermektedir. Ayrıca mülteciler, hegemonik, kanıksanmış anlatılara meydan okuma ve özellikle mültecilerle ilgili bu baskın anlatıların "yeniden çerçevelenmesine" katkıda bulunma potansiyeline sahiptir.

Tüm bu sorunlarla başa çıkabilmek için bürokratik sistemi anlamak ve insan hak ve özgürlüklerine saygıyı geliştirmek açısından eğitim şarttır. Ev sahibi ülkenin dilini öğrenmek, özellikle idari dili anlamak, ihtiyaçları ifade etmek ve hizmet sağlayıcıları anlamak için önemlidir. Etnik gruplar arası ağlara sahip olmak entegrasyon ve kapsayıcılığı kolaylaştırmanın bir başka yoludur. Son olarak, yardım sağlamak için STK'ların aktif katılımı, hem STK'ların rolünü güçlendirmeye hem de mültecilerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasını hızlandırmaya yardımcı olabilir. Bu çözüm yolları sayesinde mültecilerin karşılaştığı engeller uygun bir şekilde aşılabılır.

SOLIDARITY WITH OTHERS
BELÇİKA
2023